

Työ- ja elinkeinoministeriö  
[kirjaamo.tem@gov.fi](mailto:kirjaamo.tem@gov.fi)

## Saamelaiskäräjien lausunto Suomen yhdenntetyn energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) päivityksestä

Viite: EU/80/2024-TEM-37

Saamelaiskäräjät kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että Suomen päivitettyyn yhdenntettyyn energia- ja ilmastosuunnitelmaan (NECP) sisältyy viittaus päivitettyihin Euroopan unionin liittymisasiakirjoihin liittyvään, saamelaisia koskevaan pöytäkirjaan nro 3, jolla sopimuspuolet tunnustavat Suomen kansallisen ja kansainvälisen oikeuden mukaiset velvoitteet saamelaisia kohtaan. Saamelaiskäräjät esittää myös, että päivitettyyn suunnitelmaan sisältyy viittaus saamelaisten ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelmallisesta tukemisesta. Lisäksi saamelaiskäräjät esittää yksittäisiä täydennyksiä.

Lyhyt kirjaus suunnitelman kohdistumisesta myös alkuperäiskansa saamelaisten alueille ja siten saamelaisten oikeuksien tulevan tarkasteltaviksi sopii suunnitelman alkuun lukuun 1.1.1 Political, economic, environmental, and social context of the plan, sekä lukuun 1.2.3 Key issues of cross-border relevance.

Ehdotukset pääasiallisiksi saamelaisia koskeviksi kirjauksiksi:

*European Union regulations not only guide national legislation but also have a profound effect on Sámi traditional livelihoods, fishing, hunting, gathering, reindeer herding and Sámi handicrafts, duodji, which are fundamental pillars of our culture. In its climate mitigation and adaptation policies, it is imperative that the EU recognizes and protects the rights of the Sámi as an Indigenous People according to international law and as is enshrined in Protocol No. 3 on the Sámi of the Act concerning the conditions of accession (11994N/PRO/03). The Sámi Protocol serves as a crucial legal basis for securing the Sámi rights and strengthening the participation of the Sámi in the European Union. The development of the international law highlights the importance of the implementation of the Free, Prior, and Informed Consent, the FPIC principle, when planning economic activities in the Sápmi across the Nordic countries.*

Edellä esitetty kirjaus sopii osioon 2 NATIONAL OBJECTIVES AND TARGETS ja siihen sisältyviin lukuihin.

*A climate change adaptation program including support mechanisms and emergency funding for all Sámi livelihoods ensures the continuity of the Sámi traditional livelihoods, and with them the Sámi languages, culture, and way of life, which face an existential threat as climate change proceeds in the Arctic. Additionally, research related to Arctic and Sámi region climate change is crucial for informing adaptation strategies and preserving our cultural heritage and traditional knowledge.*

Edellä esitetty kirjaus sopii osion 3 POLICIES AND MEASURES lukuun 3.4.4 Energy poverty, johon on syytä täydentää kirjaus haavoittuvista ryhmistä ml. viittaus saamelaisiin ja edellä esitetty kirjausehdotus.

Vaikutusten arviointia koskevaan osioon 5 IMPACT ASSESSMENT OF PLANNED POLICIES AND MEASURES on suotavaa sisältyä viittaus EU:n sitoumuksiin liittymisprotokollassa nro 3 koskevien suunnitelmassa ehdotettuja politiikkoja ja toimia. Saamelaiskäräjät esittää työ- ja elinkeinoministeriölle vaikutusten arviointia koskevan osion toteuttamista EU:n rahoituksella koskien EU:n energia- ja ilmastopolitiikkatoimien vaikutuksia saamelaisten oikeuksiin suhteessa koko Saamenmaahan.

Lausuntopyynnön kohtaan 6) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky liittyen saamelaiskäräjät alleviivaa fossiilittomien maastoajoneuvojen kehittämisen tärkeyttä arktisten elinolojen näkökulmasta.

Pirita Näkkäljärvi  
puheenjohtaja

Tiina Lovisa Solbär  
vs. ympäristösihteeri

Puheenjohtaja päätti lausunnosta saamelaiskäräjien työjärjestyksen 7 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohtien nojalla. Lausunnon valmisteluun on osallistunut vs. elinkeinosihteeri Maria Valkeapää.

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende